

KLAIPĖDOS TERITORINĖ LIGONIŲ KASA

Valstybinės ligonių kasos prie SAM
Teisės skyriaus patarėjai Neringai Lipskienei

2021-09-30 Nr. A1-5206

El. p. neringa.lipskiene@vlk.lt

DĖL MOTYVUOTOS IŠVADOS DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO ATLIKTO MEDICININĖS REABILITACIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO KONTROLĖS SRITYJE PATEIKIMO

Vadovaujantis KPI 6 straipsnio 4 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-08 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170, bei vykdant Valstybinės ligonių kasos prie sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) 2021 m. liepos 2 d. įsakymą Nr. 1K-201 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo“ Klaipėdos teritorinės ligonių kasos (toliau – Klaipėdos TLK, įstaiga) Korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2021 m. III ketv. atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymą medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 17 d. įsakymo Nr. V-50 „Dėl medicininės rehabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinių) gydymo organizavimo“ (toliau – LR SAM 2008-01-17 įsakymas Nr. V-50) 2.2 papunkčio nuostatas (toliau – medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje KPT nustatymas).

Nagrinėjama Klaipėdos TLK veiklos sritis apima tris vertinimo kriterijus, reglamentuotus Korupcijos prevencijos įstatyme („Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“, „Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“ ir „Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“), todėl ši sritis formaliai priskirtina prie veiklos sričių, kurioje didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, todėl *nustatant KPT Medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje buvo siekiama įvertinti:*

1. Medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolę reglamentuojantys teisės aktai, nurodyti KPT nustatymo medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje 7 punkte.
2. Medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės procedūrų metu vykdomi procesai ir procedūros.
3. Informacijos, užduodant specialiuosius ir bendruosius klausimus Klaipėdos TLK atsakingiems darbuotojams vykdantiems medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimo kontrolę.
4. Medicininės rehabilitacijos paslaugų išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų užtikrinimo aspektai (pažymų tvirtinimas, prašymų teikiamų išimties tvarka nagrinėjimas).

5. PSDF biudžeto lėšų, skirtų medicininės reabilitacijos paslaugų teikimui užtikrinti ir jų įsisavinimo analizė.
6. Analizuotas laikotarpis 2020 m. sausio 1 d. – 2021 m. birželio 30 d.

Atliekant KPT nustatymo vertinimą, nustatyta, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPĮ) prašymus dėl medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo išimties tvarka nagrinėja Klaipėdos TLK direktoriaus sudaryta komisija, Klaipėdos TLK direktoriaus 2019-11-08 įsakymu Nr. V-216 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų prašymų dėl medicininės reabilitacijos paslaugų nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Taip pat nustatyta, kad teisės aktuose nereglamentuota komisijos, nagrinėjančios ASPĮ prašymus dėl medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo išimties tvarka, sudėtis, jos sudarymo, keitimo principai ir tvarka.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių (toliau – įstaigos), sudariusių sutartis su VLK ar teritorinėmis ligonių kasomis, veiklos priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto VLK direktoriaus 2014-01-21 įsakymu Nr. 1K-10 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų įstaigų bei įmonių, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos ar teritorinėmis ligonių kasomis, veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiklos priežiūros aprašas) 17 p. nustatyta VLK ir teritorinių ligonių kasų vykdomos įstaigų ir įmonių veiklos priežiūros kontrolės 16 kryptių. Veiklos priežiūros aprašas nustato, kad atrinkdamos įstaigas ir įmones, kuriose numatoma atlikti planines kontrolės procedūras, TLK vadovaujasi šiais kriterijais: ankstesnių kontrolės procedūrų metu įtaigoje ar įmonėje buvo nustatyti sistemingi ir (ar) kartotiniai pažeidimai (19.1.); ankstesnių kontrolės procedūrų metu įtaigoje ar įmonėje buvo nustatyta didžiausia žala PSDF biudžetui TLK mastu (19.2.); iš esmės pasikeičia įstaigos ar įmonės veiklos intensyvumas (19.3.); pakartotinai gaunami pagrįsti pacientų skundai, kompetentingų institucijų informacija apie nustatytus pažeidimus (19.4.).

Atliekant KPT nustatymą analizuojamu laikotarpiu Klaipėdos TLK nebuvo atliktos kontrolės procedūros dėl medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 17 d. įsakymo Nr. V-50 „Dėl medicininės reabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinių) gydymo organizavimo“ 2.2 papunkčio nuostatas. Paskutinį kartą 2018 m. dėl nagrinėjamų paslaugų teikimo Klaipėdos TLK vykdė vieną neplaninį patikrinimą, ir keturiuose ASPĮ vertintas siuntimų išdavimo pagrįstumas. Planinis nagrinėjamų paslaugų patikrinimas atlikti 2017 metais vienoje ASPĮ. Pastebima netinkama praktika planuojant kontrolės procedūras pagal kriterijus nustatytus Veiklos priežiūros apraše, nes kaip matyti pasitaiko asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių teiskimo ir apmokėjimo teisėtumo ir pagrįstumo neatliekami patikrinimai keletą metų iš eilės.

Atlikus KPT nustatymą medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje galimi korupcijos rizikos veiksniai nenustatyti, o korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje yra maža.

Nors ši medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės sritis pagal tris iš septynių vertinimo kriterijų, reglamentuotų Korupcijos prevencijos įstatyme, ir priskirtina prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, tačiau tai dar nereiškia, kad rizika yra reali ir nevaldoma.

Medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės sritis yra pakankamai reglamentuota VLK ir TLK teisės aktuose (pastarieji nuolat peržiūrimi ir tikslinami, atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus). VLK ir TLK teisės aktuose yra apibrėžti medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolę organizuojantys/vykdantys/sprendimus priimantys/priimtų sprendimų priežiūrą vykdančios subjektai/atsakingi asmenys, kas nesudaro prielaidų korupcijai ir piktnaudžiavimams kontrolės srityje. Klaipėdos TLK medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės veikloje, nėra nustatyta korupcinio pobūdžio nusikaltimų ar kitų teisės aktų pažeidimų, negauta skundų dėl priimtų sprendimų.

Pažymėtina ir tai, kad elektroninės Reabilitacijos paslaugų informacinės sistemos administravimas jau prevenciškai užtikrina galimų klaidų, teisės aktų reikalavimų pažeidimų ir prielaidų korupcijai pasireikšti mažinimą ir/ar pašalinimą, taip pat užtikrina galimų ir padarytų pažeidimų atsekamumą, kas žymiai mažina galimą korupcijos tikimybės pasireiškimą nagrinėjamoje srityje.

Siūlymai dėl galimų korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos sumažinimo ar panaikinimo

Atliekant KPT nustatymą, įvertinus galiojantį teisinį reglamentavimą ir esamą situaciją dėl medicininės reabilitacijos paslaugų išlaidų kompensavimo iš PSDF biudžeto lėšų siūlytina:

1. Svarstyti klausimą dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų prašymų dėl medicininės reabilitacijos paslaugų nagrinėjimo tvarkos aprašo tobulinimo, pakeičiant Klaipėdos TLK direktoriaus 2019-11-08 įsakymą Nr. V-216 ir juo reglamentuojant ne tik komisijos nagrinėjančios prašymus išimties tvarka atsakymų ASPĮ rengimo ir pateikimo pareiškėjui procedūras ir terminus, bet ir komisijos sudėties sudarymo, keitimo principus ir tvarką.

2. Svarstyti klausimą dėl Veiklos priežiūros aprašo nuostatų, reglamentuojančių kriterijus, kuriais teritorinės ligonių kasa vadovaujasi atrinkdamos įstaigas ir įmones, kuriose numatoma atlikti planines kontrolės procedūras, papildymo nuostata, nustatančia terminą per kurį turėtų būti patikrintos asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių yra sudarytos sutartys su teritorine ligonių kasa, teikimo ir apmokėjimo pagrįstumas pagal Veiklos priežiūros apraše nurodytas kontrolės kryptis.

3. Atsižvelgiant į tai, kad ASPĮ teikiamų pažymų atitikimas ir pagrįstumas Reabilitacijos paslaugų informacinėje (toliau – RSAP) sistemoje yra vertinamas ir sistemiskai pagal atitinkamus nustatytus rodiklius, sistema automatiškai informuoja apie neatitikimą teisės aktų reikalavimams, siektina sudaryti sąlygas RSAP susieti su ASPĮ turimų lėšų medicininės reabilitacijos paslaugoms apmokėti likučiais. Siekiant skaidrumo, tikslumo, efektyvumo tikslinga numatyti būdus ir į RSAP integruoti informaciją apie ASPĮ turimų lėšų likučius, skirtus medicininės reabilitacijos paslaugoms apmokėti.

4. Svarstyti klausimą dėl teisės aktų, reglamentuojančių medicininės reabilitacijos paslaugų teikimą ir apmokėjimą iš PSDF biudžeto lėšų, koregavimo, reglamentuojant medicininės reabilitacijos paslaugų teikimą ir apmokėjimą iš PSDF biudžeto lėšų atvejais, kai ASPĮ lėšos, skirtos medicininės reabilitacijos paslaugų išlaidoms kompensuoti, išnaudotos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnio 3 dalimi Klaipėdos TLK sudarytas įstaigos veiklos bendrųjų ir specialiųjų sričių sąrašas ir korupcijos rizikos veiksnių priskyrimas veiklos sritims pagal KPI 6 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus (pridedama „Pagrindiniai įstaigos veiklos procesai ir juose galimi korupcijos rizikos veiksniai“). Atlikus pagrindinių įstaigos veiklos procesų ir juose galimų korupcijos rizikos veiksnių vertinimą, Klaipėdos TLK naujų veiklos sričių, teisinio reglamentavimo, galinčio įtakoti korupcijos rizikos veiksnių atsiradimą, nenustatyta.

PRIDEDAMA.

1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas medicininės reabilitacijos paslaugų teikimo kontrolės srityje 2021-09-30 Nr. A6-243.
2. Pagrindinių įstaigos veiklos procesų ir juose galimų korupcijos rizikos veiksnių vertinimas 2021-09-29 Nr. A6-240, exel.

Finansų ir apskaitos skyriaus vedėja –
vyriausioji buhalterė,
laikinais vykdanti direktoriaus funkcijas

Laima Rašinskytė